

Aan: aanbieders van rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH-
diensten)

5 november 2019

INF/19/63

Contactpersoon Team Vergunnen en Erkennen

E-mail erkenningen@vaph.be

Telefoon 02 249 33 77

Bijlagen 4

Oproep globale individuele ondersteuning Oost-Vlaanderen in kader van uitbreidingsbeleid 2019

1. Aanleiding

Met een uitbreiding van rechtstreeks toegankelijke hulp willen we bijdragen aan het bevorderen van de participatie van opgroeiende kinderen met (een vermoeden van) een handicap in inclusieve contexten, zoals de kinderopvang en het gewoon onderwijs, zoals aangegeven in de nota aan de Vlaamse Regering van 20 juli 2018 "Naar een vraaggestuurd zorg en ondersteuning met zorggarantie voor kinderen en jongeren met een handicap".

We doen dit door de rechtstreeks toegankelijke ondersteuning op een meer flexibele wijze in te zetten en door de samenwerking met kinderopvang en gewoon onderwijs te bevorderen via de nieuwe functie 'globale individuele ondersteuning'.

In de provincies West-Vlaanderen, Limburg, Antwerpen en Vlaams-Brabant/Brussel zijn na de oproep van 8 mei 2019 alle middelen voor globale individuele ondersteuning bij minderjarigen verdeeld. In Oost-Vlaanderen zijn al een groot deel aanbieders gekend, maar er is een resterend puntenaantal van 58,23 punten te verdelen. Deze werden niet verdeeld onder de reeds geselecteerde aanbieders, waardoor een nieuwe oproep nodig is om deze middelen te verdelen. De criteria zijn ongewijzigd ten opzichte van de eerste oproep. U vindt ze hieronder nogmaals terug.

2. Nieuwe functie voor specifiek leeftijdsgroep in een inclusieve context

We wensen laagdrempelige snel inzetbare hulp in te kunnen zetten dicht bij het gezin en specifiek in inclusieve contexten. Daarom wordt voor deze uitbreiding een nieuwe functie voorzien die een combinatie is van praktische ondersteuning en begeleiding: globale individuele ondersteuning (GIO). Deze functie is al bekend bij het persoonsvolgend budget voor meerderjarigen. Door deze functie ook beschikbaar te maken binnen de rechtstreeks toegankelijke hulp, wensen we te onderzoeken hoe deze functie kan bijdragen om de participatie van het kind in inclusieve contexten te bevorderen.

Inclusie wordt hier bekeken als het participeren aan die contexten waaraan de persoon met een specifieke zorgbehoefte ook zou geparticipeerd hebben zonder de specifieke zorgbehoefte.

Globale individuele ondersteuning kan zowel in de inclusieve kinderopvang als het inclusief onderwijs ingezet worden. Er wordt in deze uitbreiding primair gefocust op jonge kinderen (vanaf een start in de kinderopvang tot en met het eerste leerjaar).

- Inclusieve kinderopvang is het opvangen van kinderen met een specifieke zorgbehoefte samen met kinderen zonder een specifieke zorgbehoefte. Het gaat hier over opvang van baby's en peuters (0-3 j) en over buitenschoolse opvang
- Inclusief onderwijs is het organiseren van onderwijs voor kinderen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften in een reguliere onderwijscontext.

De inzet van GIO is bedoeld om participatiekansen aan inclusieve contexten te bevorderen en te versterken en om ouder, kind, school en opvang te ondersteunen in het realiseren van een dergelijk inclusief traject. Hierbij is het belangrijk om:

- Het perspectief van ouders en kind te bewaken en versterken.
- Afstemming en communicatie tussen de verschillende actoren en hun noden centraal te stellen.
- Samen, in overleg de ondersteuning te bepalen die nodig is naargelang de noden en reeds aanwezige hulp.
- Bijzondere, proactieve aandacht te hebben voor een transfer van kennis en zorg bij transitie momenten. Dit betekent extra ondersteuning bieden bij de overgang van thuis naar de kinderopvang of kleuterschool, overgang van kinderopvang naar kleuterschool, overgang van kleuterschool naar lagere school. Extra ondersteuning kan ook nodig zijn bij de overgang van school naar buitenschoolse opvang.
- Barrières voor en tijdens het inclusietraject te identificeren en samen oplossingen te zoeken.

3. Modaliteiten

Indien globale individuele ondersteuning wordt ingezet, gaat dit niet af van de individuele teller van het kind zelf en wordt hier geen cliëntbijdrage voor gevraagd. De ondersteuning kan ook aan meerdere kinderen worden gegeven in eenzelfde context. De voorziening dient te registreren in de GIR. De uitrol van deze nieuwe functie wordt gemonitord door een intersectorale stuurgroep die ook het effect hiervan zal nagaan.

Deze functie heeft een gewicht van 0,13 personeelspunten per uur en kan maximaal 4 punten per jaar per kind bedragen.

4. Erkenning

4.1 Ervaring en visie

De functie 'globale individuele ondersteuning' kan enkel ingezet worden door de specifiek daarvoor erkende diensten. We voorzien dus een aparte erkenning bovenop de huidige erkenning voor RTH-diensten. Enkel de diensten die nu al een erkenning hebben voor RTH komen hiervoor in aanmerking. We mikken hier op aanbieders die reeds ervaring hebben in samenwerking met kinderopvang en scholen voor gewoon onderwijs en bereid zijn daar verder visie en expertise in uit te bouwen. Gaandeweg kan deze groep verruimd worden indien de inzet van deze functie succesvol blijkt te zijn.

Bovendien kunnen zoals hierboven vermeld deze middelen enkel ingezet worden voor een bepaalde leeftijdsgroep (vanaf deelname aan een context van inclusieve opvang tot en met start van het lager onderwijs (kleuterleeftijd & 7 à 8 jarigen). Zo houden we rekening met de leeftijdsgroep van het kleuteronderwijs en kinderopvang (m.i.v. buitenschoolse opvang).

4.2 Samenwerking in kader van globale individuele ondersteuning

Binnen deze uitbreiding is het een erkenningsvoorwaarde voor de RTH-zorgaanbieder om samen te werken met andere actoren actief in het werkveld van kinderopvang en onderwijs. We streven naar een versterking van de samenwerking tussen vergunde kinderopvang, gefinancierde en gesubsidieerde scholen en erkende aanbieders van globale individuele ondersteuning (RTH). De RTH-aanbieder moet samenwerken met actoren die actief zijn in de regio waar de dienst RTH actief is, ongeacht inrichtende macht.

Het betreft:

1. Centra voor kinderopvang
2. Scholen voor gewoon onderwijs
3. Centra voor Leerlingenbegeleiding
4. Ondersteuningsteams in het kader van het ondersteuningsmodel binnen het onderwijs
5. Centra voor inclusieve kinderopvang (CIK) Meer informatie over actoren in de kinderopvang en onderwijs is te vinden in de bijlage (met verdere duiding vanuit Kind&Gezin, onder 'verwante pagina's').

5. Principes van samenwerking

GIO realiseer je samen met ouders en partners. Hiervoor schuiven we volgende principes naar voren:

5.1 Participatie van het kind wordt bevorderd, met inclusie als uitgangspunt

Omgaan met diversiteit is een verrijking voor alle kinderen, met of zonder specifieke (onderwijs)behoeften. Kinderen met een specifieke zorgbehoefte nemen in een inclusief traject deel aan de activiteiten en maken deel uit van de groep. Het doel van de samenwerking is om kinderen met een zorg – of onderwijsbehoefte maximaal te laten participeren binnen de gewone kinderopvang/het gewoon onderwijs. De focus van de betrokken actoren ligt op het kijken naar de mogelijkheden van elk kind.

5.2 Ouders hebben de regie over de ondersteuning in handen

Kinderen met specifieke noden hebben recht op inclusie. Ouders van een jong kind met een specifieke zorgbehoefte zijn vaak zoekende en moeten heel wat keuzes maken voor hun kind, op vlak van bijvoorbeeld opvang, therapie en medische ondersteuning. Het is essentieel dat ouders de regie houden over de ondersteuning voor hun kind binnen het inclusieve traject. Alle betrokkenen zetten in op het goed informeren van de ouders over alle mogelijkheden van ondersteuning. De ouders beslissen of de globale individuele ondersteuning aangevraagd zal worden en hebben inspraak in de wijze van inzetten van de ondersteuning

5.3 De sectoren vertrekken vanuit de eigen kracht

De kinderopvang en de school voor gewoon onderwijs stellen hun pedagogische opdracht centraal. Zij nemen binnen hun opdracht en binnen het kader van wettelijke of decretale verplichtingen en mogelijkheden maatregelen om tegemoet te komen aan de specifieke noden van het kind. Vanuit het eigen pedagogisch project wordt samenwerking gezocht met andere actoren om de begeleiding van het kind mogelijk te maken en te optimaliseren. De RTH-aanbieder speelt met de globale individuele ondersteuning in op de noden van ouders, kind en kinderopvang/school vanuit zijn expertise. De RTH-aanbieder vraagt zich af binnen het inclusieve traject wat er nodig is voor de verschillende actoren om tot inclusie te komen. Hierbij staat het versterken van de eigen kracht van de kinderopvang/school centraal. De geselecteerde RTH-diensten zijn verantwoordelijk voor goede informatieoverdracht en continuïteit in de ondersteuning, indien begeleiding en globale individuele ondersteuning van een kind door 2 verschillende personen wordt gerealiseerd.

De kinderopvang kijkt naar de interesses, mogelijkheden en talenten van alle kinderen. De focus ligt op wie het kind nu is en de kinderopvang draagt bij aan de ontwikkeling van elk kind op de diverse ervaringsgebieden. Het pedagogisch raamwerk van de kinderopvang die de visie op kwaliteitsvolle kinderopvang beschrijft, is hiervoor het leidend kader. (Zie <https://www.kindengezin.be/kinderopvang/sector-babys-en-peuters/pedagogische-aanpak/memoq-pedagogische-raamwerk/>)

De school werkt vanuit een inclusieve visie op onderwijs en bouwt een kwaliteitsvol zorgbeleid uit volgens de principes van het zorgcontinuüm. De school voorziet – in samenspraak met ouders en centra voor leerlingenbegeleiding – redelijke aanpassingen en organiseert ondersteuning waar nodig om leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften kwaliteitsvol te begeleiden. (Zie <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/grote-lijnen-van-het-m-decreet>)

5.4 Evenwaardig partnerschap tussen alle betrokkenen

Kinderopvang/school, ouders en de RTH-zorgaanbieder spreken in dialoog en evenwaardigheid af hoe de specifieke ondersteuning wordt ingezet op het moment dat er een zorgvraag is. Zij evalueren of er eventueel expertise van andere organisaties ingezet kan worden. Binnen de samenwerking is er een sterke betrokkenheid van elke partner nodig, wordt ingezet op wederzijds vertrouwen en staat evenwaardigheid van alle partners voorop. Ook met andere betrokken partners is er een evenwaardig partnerschap en moet er afstemming gezocht worden. Dit kan bijvoorbeeld gaan over een ondersteuningsteam binnen onderwijs, organisaties met expertise in een specifieke problematiek, een therapeut die het kind reeds begeleidt, ...

5.5 Open en cliëntgerichte aanpak

Elke RTH-aanbieder die GIO aanbiedt staat open voor iedere vraag naar ondersteuning, ongeacht welke

kinderdagopvang of welke school betrokken is. Inrichtende macht of het net waartoe een kinderopvang/school behoort, kunnen geen invloed hebben op het al dan niet bieden van ondersteuning.

6. Procedure

Via een oproep wordt er gevraagd naar kandidaten in provincie Oost-Vlaanderen. Kandidaturen worden ingediend bij het VAPH via erkenningen@vaph.be **ten laatste op 21 november 2019** via het formulier in bijlage (bij verwante pagina's, formulieren). Deze worden nadien aan het IROJ bezorgd. Het advies van het IROJ Oost-Vlaanderen wordt verwacht tegen 21 december 2019.

De kandidaturen en de adviezen zullen door de betrokken administraties (VAPH, Kind & Gezin en Onderwijs) worden behandeld. Zij zullen op basis van de adviezen een selectie maken. Deze beslissing zal aan de betrokken kandidaten en het IROJ worden meegedeeld.

7. Beoordelingscriteria

Bij het beoordelen van de kandidaturen zal rekening gehouden worden met ervaring in het werken met de beoogde leeftijdsgroep, met bijzondere doelgroepen (aard van de handicap), met regionale spreiding en met ervaring in en visie op het werken in inclusieve contexten. In de aanvraag dient dit aangetoond te worden. De bovenstaande principes van samenwerking dienen ook onderschreven te worden.

8. Middelen

De middelen vanuit het uitbreidingsbeleid zijn recurrent. In Oost-Vlaanderen gaat het nog om 58,23 punten. Deze middelen kunnen pas ingezet worden na formele goedkeuring vanuit het VAPH.

Gezien de functie 'globale individuele ondersteuning' nieuw is, zullen de erkende diensten projectmatig opgevolgd worden. Dit gebeurt door een intersectorale adviesgroep die dit zal monitoren en bijsturen waar nodig. Indien u als kandidaat geselecteerd wordt, kan u gevraagd worden te rapporteren over de inzet van de nieuwe functie alsook deel te nemen aan de stuurgroep.

James Van Casteren
Administrateur-generaal